

Förslag till Översiktsplan för Värmdö Kommun Djurö Byalags remissvar

Inledning

Beskrivning. Djurö/Vindö består av flera sammanvuxna öar, Skepparön, Djurö, Vindö och Skarpö. Centrumort är Björkås på Djurö. Området nås via Djuröbron och länsväg 686, som går rakt igenom samhället och delar Djurö i två delar. Det kan i mindre utsträckning nås sjövägen men denna begränsas av bristen på tilläggsplatser.

Exploatering. Befolkningen på Djurö uppgår till drygt 1000 personer (ungefär 450 hushåll). Djurös areal är numera bebyggd till omkring 70%. Områden för exploatering saknas därför i stort sett på Djurö. En viss ökning av folkmängden kan ske genom ytterligare kontrollerad omvandling av fritidsfastigheter samt nyetablering inom vissa centrumnära delar. Det är viktigt att detta sker i balans med ökat antal båtplatser.

Stränder. Under det senaste århundradet har Djurös stränder till omkring 90 % ianspråktagits för privata tomter. Men de som äger dessa fastigheter utgör endast en bråkdel av öns bofasta innevånare. Värmdö Kommun har här en särskild uppgift att utveckla allemansrätten genom att verka för att strandzoner görs tillgängliga för allmänheten. Vi ser att det kan göras i samband med tillståndsgivande vid omvandlingen till fastboende genom lämplig tomtavgränsning d v s att så kallade hemfridszoner fastställs.

Trafik. Genomfartstrafik på länsvägen sker ofta respektlöst utan hänsyn till gällande hastighetsgränser. I kombination med otillräckliga G/C vägar och ordentliga trottoarer utgör trafiken genom Djurö en fara för oss som vistas här. Eftersom kommunen inte äger anläggandet av genomfartsled samt G/C vägar måste Värmdö kommun planera för att lösa problemet med hjälp av instanser som råder över vägverket.

Inom Värmdö måste landsvägstrafiken kompletteras med båttrafik inkluderande färjor, skärgårdsbåtar och privatbåtar. För att detta skall fungera måste tillräckliga hamnmöjligheter och gästbåtplatser finnas.

Varför vi bor på Djurö. Djurö är sedan 50 år en utbyggnadsort där sommarstugeområden efter att Djuröbron byggdes genomgått en byggnadsexpansion till ett område för fastboende. Många av oss investerar dagligen mellan 2-3 timmar i tid för arbetsresande. Vi har över 2 mil till Gustavsberg och det dubbla avståndet till Stockholm. Det är en investering som görs för att få leva och se våra barn leva i den unika miljö som är Djurö och inte för att den är en förort som andra. I de stora avstånden ligger utmaningen och problemen för samhället att få till stånd en infrastruktur som anpassas till behoven hos dem som bor på Djurö idag och i framtiden – utan att Djurös unika värden förbrukas.

Lokal förankring. Djurö Byalag, som är en opolitisk intresseförening med 200 medlemmar och drygt 30 års verksamhet, har till uppgift att föra fram hela lokalbefolkningens åsikter i frågor som rör förutsättningar för verksamhet, boende, miljö och utveckling på Djurö- och Vindöområdena.

Synpunkter

Den nuvarande befolkningens verksamhet och intressen måste vara i fokus. Värmdö är inte i första hand ett utflyktsmål för utsocknes eller en förort. Värmdö skall vara en levande byggd med en aktiv befolkning.

Den maritima geografin tvingar sig på och detta ger unika möjligheter att skapa en god livsmiljö. Eftersom landsvägsnätet är dåligt och svårt att förbättra måste en maritim infrastruktur utvecklas för att kompensera för detta. Hamnmöjligheter måste skapas för såväl linjetrafik som småbåtstrafik inkluderande gästplatser. Kustlinjen har blivit en oerhört knapp resurs. Särskilt fokus måste läggas på att bevara tillgång till stränder och återskapa förlorade strandområden. Den nuvarande skrivningens ord om att bli "sedd och accepterad" ser bra ut, men för att den ska förverkligas krävs en rättvis tillgång till havet och dess möjligheter.

Värmdö är utsatt för ett högt exploateringsstryck varför det är nödvändigt att bevara naturområden både för rekreation och för att bevara alla de arter som finns här varav en hel del är unika för skärgårdsmiljön.

Vi presenterar våra synpunkter i samma ordningsföljd som upplägget i förslaget till översiktsplan. Text som vi önskar ta bort markeras med ~~överstrykning~~ och önskad text med **röd färg**.

Utvecklingsstrategi (sid 7)

Strategi – från skärgårdsbygd och bruksort till mötesplats och hållbart samhälle

Tillväxten ... Björkås och Stavsnäs. **Vid planering skall tillgång till hamn säkras.**

Livet i Värmdö ... kollektiva transportmedel **inklusive linjetrafik med båt**

Strukturfrågor (sid 8)

Grönstruktur. Sjöar ... är basen **i livet för de boende** och för ett rikt rörligt friluftsliv.

Hållbar utveckling. (sid 10)

Kommunen skall planera för ... nya busslinjer, **maritim linjetrafik samt utvecklade möjligheter till småbåtstrafik till låg kostnad.**

Arbetsmarknad – pendling (sid 11)

För att Värmdö skall utvecklas till en mötesplats och ett hållbart samhälle krävs fler arbetstillfällen lokalt. **Utveckling av dessa gynnas av god närmiljö med gästbåtplatser och havskontakt.**

LIVET I VÄRMDÖ

Kultur och fritid .../mål

I varje kommundel skall det finnas **bad- och båtplatser, även gästbåtplatser samt bibliotek, mötesplatser, fritidslokaler och grönområden.**

Besöksnäring och turism/Rekommendationer (sid 13)

Utveckla hamnarna vid Stavsnäs ... **Verka för att Björkås får tillgång till bryggor.**

Strandskydd/rekommendationer (sid14)

~~Alla strandskyddsärenden skall bedömas individuellt, men med stöd av riktlinjerna.~~

Att avstå från strandskyddsdispenser är viktigt men det räcker inte för Värmdö. Man måste också återställa tillgången till bad- och båtplatser på många ställen.

Alla strandskyddsdispenser ska bedömas med hänsyn till vilken skada som åsamkas boende och näringsliv i grannskapet genom en sådan dispens.

Kommunen ~~bör~~ **skall** motverka privatisering av stränder och **återställa redan utförda olagliga privatiseringar**

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Trafik/rekommendationer (sid 17)

- En färjelinje bör utredas mellan Kalvsvik och Överby
- **Norra och södra ångbåtsbryggorna på Djurö bör upprustas för linjetrafik**

UTVECKLING I VÄRMDÖ

Bebyggelseutveckling allmänt/mål (sis 18)

- god tillgänglighet till kommunikationer, **även maritimt**, grönområden ...

BJÖRKÅS (sid 20)

Rekommendationer

- Utvecklingen av Björkås bör ske med hänsyn till kultur- och naturmiljön **och med hänsyn till det stora behovet av båtplatser, gästbåtplatser och tillgång till strand.**
- Nya bostäder och lokaler för verksamheter och service kan byggas på kommunens mark eller på delar av ången i väster **i anslutning till Björkåsområdet.**

- En gång- och cykelväg **skall** anläggas från ~~centrum till Djurö byväg~~ **Djurö skola till Byvägen/Brantis och kompletteras hela vägen till Stavsnäs**

~~En gång- och cykelväg bör anläggas mellan Björkås och Stavsnäs~~

UTVECKLING I SKÄRGÅRDEN

Generella rekommendationer (sid 23)

- Strandskyddet bör tillämpas med restriktivitet **men det räcker inte. Det krävs ett återställande av gamla bad- och båtplatser på många platser. Vidare är tomtplatsavgränsningen, vilken påverkar allemansrätten, ofta den viktigaste delen av ett bygglovsärende**

Sammanfattning

Tillgång till *stränder* för alla måste säkras och olagliga privatiseringar rivas upp.

Möjligheter för *båttrafik* måste ges genom att bryggor och kajer skapas för linje- och småbåtstrafik, vilket har stor betydelse för boende, besökande och företag.

Djurös återstående *gröna kilar* måste bevaras.

Vattenfrågan skall lösas på ett hållbart och lokalt sätt. Att utan mycket välgrundade skäl och utan detaljplaner leda ut mälarvatten leder till ett oönskat exploateringsstryck.

Vägmiljön från brofästet och upp till Vindö (Sollenkroka och Överby) måste förbättras med avseende på hastighetsbegränsande åtgärder, gång- och cykelvägar/trottoarer och vinterunderhåll.

Eriksbergsskogen skall göras till natur- och kulturresevat. Delar av Skarpö bör också sättas av som naturreservat. Områden med *arkeologiska* lämningar, hamnområdet och "Tvärbommen" på Djurönäset skall ges särskilt skydd.

Djurö 2010-01-22

John Österman

Per Sigurd Agrell

Ordförande Djurö Byalag

0708-134825